

SA's Leading Past Year

Exam Paper Portal

STUDY

You have Downloaded, yet Another Great Resource to assist you with your Studies 😊

Thank You for Supporting SA Exam Papers

Your Leading Past Year Exam Paper Resource Portal

Visit us @ www.saexampapers.co.za

SA EXAM
PAPERS

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

AFRIKAANS TWEEDE ADDISIONELE TAAL V1

NOVEMBER 2015

MEMORANDUM

MPUMALANGA

PUNTE: 120

Hierdie memorandum bestaan uit 17 bladsye.

VRAAG 1**TEKS A: TYDSKRIFARTIKEL**

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	VLAK
1.1	<ul style="list-style-type: none"> Om troeteldiere te wees/as troeteldiere/Vir gewone mense is honde nie net (meer) troeteldiere nie. Om waghonde te wees/as waghonde/om wag te hou/om hulle op te pas. 	1 1	1 1
1.2	<p>“om sekere dienste te lewer” (<i>Penaliseer nie as aanhalingstekens nie gebruik is nie.</i>)</p>	1	3
1.3	<ul style="list-style-type: none"> Hulle fokus/is gefokus op wat hulle doen. Hulle is lewendig. (Enige EEN) 	1	3
1.4.1	<p>Gidshonde moet geduldig wees, want ...</p> <ul style="list-style-type: none"> hulle lei blinde mense (wat dinge stadig doen). hulle lei blinde mense (wat onseker is). hulle is blindes se oë. (Wat doen hulle vir die blindes of soortgelyk) 	1	4
1.4.2	<p>Gidshonde moet gehoorsaam wees, want ...</p> <ul style="list-style-type: none"> die blindes maak op hulle staat om opdragte uit te voer. die blindes is totaal van hulle afhanklik. hulle werk vir die blinde mense. (Die afhanklikheid van die blindes of soortgelyk) 	1	4
1.5	<ul style="list-style-type: none"> Herdershonde kan baie goed ruik/snuffel. Herdershonde het 'n baie akkurate reuksin. Herdershonde hou daarvan om na dinge te soek/dinge op te spoor. Herdershonde gooi nie maklik tou op nie/hou aan soek. (Enige EEN) 	1	2
1.6	<ul style="list-style-type: none"> B hulle aanhou met iets totdat hulle dit regkry. B hulle aanhou met iets totdat hulle dit regkry. (Enige EEN) 	1	3
1.7	<ul style="list-style-type: none"> Die Ierse wolfhond het lang bene. (Baie) lang bene. Die Ierse wolfhond kan tot 90 cm hoog staan. (Enige EEN) 	1	1
1.8	<ul style="list-style-type: none"> (Die Mexikaanse hond) het glad nie hare nie. (Die Mexikaanse hond) is kaal. (Enige EEN) 	1	2
1.9	hoe die soort honde lyk .	1	2

1.10	Honde het sowat 321 beendere/bene. ✓ Honde het 42 (permanente) tande. ✓ OF Alle honde het ewe veel beendere/bene ✓ en (ewe veel) tande. ✓	2	1
1.11.1	<ul style="list-style-type: none"> • (Chihuahuas kan tot) 16 jaar (oud word). 	1	2
1.11.2	<ul style="list-style-type: none"> • Klein soorte honde kan tot 16 jaar oud word. • Chihuahuas is die kleinste soort hond. • Weeg minder as 3 kg/staan tussen 15 en 23 cm hoog. (Enige EEN) 	1	2
1.12	<ul style="list-style-type: none"> • Honde/Hulle vreet graag vleis. • Honde/Hulle is gebou om te jag. (Enige EEN) 	1	2
1.13	<ul style="list-style-type: none"> • Reuk (aanvaar ook ruik/neus) • Gehoor (aanvaar ook hoor/ore) • Sig (aanvaar ook sien /oë) (Enige EEN) 	1	3
1.14	<ul style="list-style-type: none"> • C • het hulle ma's nodig omdat hulle nog aan die ma's moet drink. • C het hulle ma's nodig omdat hulle nog aan die ma's moet drink. (Enige EEN) 	1	3
1.15	<ul style="list-style-type: none"> • Klein hondjies raak lief vir mekaar. • Klein hondjies speel graag met mekaar. (Enige EEN) 	1	2
1.16	<ul style="list-style-type: none"> • D • hondsdolheid. • D hondsdolheid. (Enige EEN) 	1	3
1.17	<ul style="list-style-type: none"> • Dis net honde waarmee nie geteel word nie, wat gesteriliseer of gekastreer behoort te word. • As 'n mens met honde teel, hoef hulle nie gesteriliseer of gekastreer te word nie. (Enige EEN of soortgelyk) 	1	3

1.18	<ul style="list-style-type: none"> • (Rondloperhonde) kan siektes/hondesiekte/hepatitis/hondsdolheid oordra. • (Rondloperhonde) pla by mense se huise, bv. om kos te soek. • (Rondloperhonde) kan vullissakke oopskeur/mors op erwe. • (Rondloperhonde) kan mense byt. • (Rondloperhonde) kan skade aanrig, bv. mense se diere vang. • (Rondloperhonde) kan met ander huishonde baklei/ander huishonde doodbyt. • (Rondloperhonde) teel aan. • (Rondloperhonde) veroorsaak ongelukke. (Enige TWEE of soortgelyk)	2	4
1.19	<ul style="list-style-type: none"> • Honde pas mense op/beskerm hulle. • Honde is goeie troeteldiere. • Honde is lojaal teenoor hulle eienaars/gee liefde/bly om jou te sien/betroubaar. • Honde speel met mense. • Honde is daar vir jou/help jou. • Honde aanvaar jou net soos jy is. (Enige EEN of soortgelyk)	1	5
SUBTOTAAL:		24	

TEKS B: VISUELE TEKS

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	VLAK
1.20	"Twitter" <i>(Penaliseer nie as aanhalingstekens nie gebruik is nie.)</i>	1	3
1.21	"YouTube" en "Instagram" <i>(Moet albei antwoorde korrek hê om punt te verdien)</i> <i>(Penaliseer nie as aanhalingstekens nie gebruik is nie.)</i>	1	3
1.22	"WhatsApp" <i>(Penaliseer nie as aanhalingstekens nie gebruik is nie.)</i>	1	3
1.23	<ul style="list-style-type: none"> • 25% • Vyf en twintig % • Vyf en twintig persent (Enige EEN)	1	3
1.24	<ul style="list-style-type: none"> • B • hoe tegnologie deur studente gebruik word. • B hoe tegnologie deur studente gebruik word. (Enige EEN)	1	3

1.25	<ul style="list-style-type: none"> • 'n Mens sukkel nie met woordeskat/moeilike woorde nie. • Die prentjies help jou om beter te verstaan. • Die visuele aspekte trek die leser se aandag. • Dit lees vinniger./Daar is minder woorde. • Dit is duideliker. (Enige EEN of soortgelyk) 	1	5
SUBTOTAAL:		6	
TOTAAL AFDELING A:		30	

Barrett se Taksonomie		Punte	%	
Vlak 5	Waardering	6	20%	20%
Vlak 4	Evaluering			
Vlak 3	Afleiding	12	40%	40%
Vlak 2	Letterlik	12	40%	40%
Vlak 1	Herorganisasie			

AFDELING B: OPSOMMING**NASIEN VAN DIE OPSOMMING**

Die opsomming word soos volg nagesien:

- **Punttoekenning:**
 - 7 punte vir 7 feite (1 punt vir elke feit)
 - 3 punte vir taal
 - Puntetotaal: 10
- **Verspreiding van taalpunte wanneer die kandidaat nie woordeliks aangehaal het nie:**
 - 1–3 feite korrek: ken 1 punt toe
 - 4–5 feite korrek: ken 2 punte toe
 - 6–7 feite korrek: ken 3 punte toe
- **Verspreiding van taalpunte wanneer kandidaat woordeliks aangehaal het.**
 - 6–7 direkte aanhalings: ken geen taalpunte toe nie
 - 1–5 direkte aanhalings: ken 1 punt vir taal toe

LET WEL:

- **Tel van woorde:**
 - Nasieners moet die getal woorde wat gebruik is, tel.
 - Geen punte word afgetrek as die kandidaat nie die getal woorde aangedui het nie of as die getal woorde wat gebruik is, verkeerd aangedui is.
 - Indien die maksimum getal woorde oorskry word, moet die nasiener tot by die laaste volsin na die maksimum getal woorde nasien en die res van die opsomming ignoreer.
 - Korter opsommings wat die vereiste wenke bevat, mag nie gepenaliseer word nie.

VRAAG 2: WAT TE VEEL GASKOELDRANK AAN JOU LYF KAN DOEN[Verwerk uit *Huisgenoot*, 1 Desember 2011]**Nota:**

- 'n Volsin bevat 'n werkwoord.
- Kandidate mag nie sinne of dele van sinne aanhaal nie.
- Sien slegs die eerste feit per sin na.

	TEKS	VERWAGTE ANTWOORDE <i>(Wat doen te veel gaskoeldrank aan jou lyf?)</i>
1.	Gaskoeldrank het nie vet in nie, maar dit bevat baie suiker wat baie sleg vir jou liggaam is. As jy baie gaskoeldrank drink, is die kans groter dat jy tipe 2-diabetes kry.	Gaskoeldrank kan veroorsaak dat jy tipe 2-diabetes kry.
2.	As jy te veel gaskoeldrank drink, het dit 'n negatiewe effek op die werking van jou brein. Dit kan veroorsaak dat jy moeilik leer en dinge maklik vergeet.	Te veel gaskoeldrank kan veroorsaak dat jy moeilik leer/maklik vergeet. Dit het 'n negatiewe effek op (die werking van) jou brein.
3.	Sommige gaskoeldranke bevat baie kafeïen. Te veel kafeïen is sleg vir jou liggaam. Kafeïen kan jou wakker hou.	Die baie kafeïen in gaskoeldrank hou jou wakker.
4.	Gaskoeldranke het bestanddele in wat keer dat die koeldrank sleg word. Hierdie bestanddele word preserveermiddels genoem. Dié preserveermiddels kan die kaliumvlakke in jou liggaam verlaag en asma veroorsaak. Kalium help om jou longe gesond te hou.	Gaskoeldrank kan jou kaliumvlakke verlaag/asma veroorsaak.
5.	Daar is bestanddele in gaskoeldrank wat nie goed is vir jou maag nie. Dit kan jou maag omkrap en dit laat pyn.	Gaskoeldrank kan jou maag omkrap/laat pyn.
6.	Dokters sê dat gaskoeldrank die bene in jou lyf swakker maak. Hoe meer gaskoeldrank jy drink, hoe sagter maak dit jou bene. Jou bene sal dus makliker breek of seerkry.	Te veel gaskoeldrank kan jou bene sagter/swakker maak. Dit laat jou bene makliker breek/seerkry.
7.	Gaskoeldrank het baie suiker en sure wat die beskermende lagie wit emalje van jou tande afvreet.	Die suiker en sure in gaskoeldrank vreet die emalje van jou tande af. Dit maak jou tande sleg.
	GETAL WOORDE = 185 woorde (Disjunktief: ±200 woorde)	GETAL WOORDE = 59 woorde (50–60/65 maksimum)
TOTAAL AFDELING B: 10		

Barrett se Taksonomie		Punte	%	
Vlak 5	Waardering Evaluering	2	20%	20%
Vlak 4				
Vlak 3	Afleiding	4	40%	40%
Vlak 2	Letterlik Herorganisasie	4	40%	40%
Vlak 1				

AFDELING C: TAALSTRUKTURE EN -KONVENSIES**NASIEN VAN TAALSTRUKTURE EN -KONVENSIES**

1. Spelling:

- Eenwoord-antwoorde moet korrek gespel word.
- By volsin-antwoorde word verkeerde spelling gepenaliseer indien die fout in die taalstruktuur is wat getoets word.
- Waar afkortings getoets word, moet die leestekens korrek wees.

2. Sinstrukture moet taalkundig korrek wees en in volsinne aangebied word volgens die instruksies.

3. Aanvaar die letter EN/OF die korrekte antwoord wat volledig uitgeskryf is by 'n meervoudigekeuse-vraag.

VRAAG 3: ADVERTENSIE

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	VLAK
3.1	<ul style="list-style-type: none"> • (Skool)kinders/leerders/skole/skoliere/studente • Onderwysers • Mense wat penne en boeke nodig het. • Mense wat skryfbehoeftes nodig het. <i>(Moenie spelling penaliseer nie)</i> (Enige EEN) 	1	5
3.2	<ul style="list-style-type: none"> • B • daar is baie items om van te kies. • B daar is baie items om van te kies. (Enige EEN) 	1	3
3.3	<ul style="list-style-type: none"> • Die verskillende lettertipes trek die aandag na belangrike inligting. • Die adverteerders beklemtoon sekere dele van die advertensie. • Dit maak die advertensie interessant. (Of soortgelyk) 	1	5
3.4	splinternuwe/splinternuut	1	2
3.5	“lae tariewe” <i>(Penaliseer nie as aanhalingstekens nie gebruik is nie.)</i> <i>(Moenie spelling penaliseer nie)</i>	1	2
3.6	Skryfboeke, handboeke en voorgeskrewe boeke! <i>(Slegs die komma word aanvaar, om die frase korrek te maak.)</i>	1	1
3.7	vriendelikste	1	3
3.8	<ul style="list-style-type: none"> • C • manipulering. • C manipulering. (Enige EEN) 	1	4
3.9	<ul style="list-style-type: none"> • jy • jou (Enige EEN) 	1	3
3.10	<ul style="list-style-type: none"> • Die gebruik van letters van die alfabet wys dat dit iets met boeke en lees te doen het. • ABC dui aan dat die winkel boeke en skryfbehoeftes verkoop. • Leerders gebruik letters soos ABC om woorde te skryf. • Mens kan alles van A tot Z by hierdie boekwinkel kry. • Dit is 'n boekwinkel. (Enige EEN of soortgelyk) 	1	5
SUBTOTAAL:		10	

VRAAG 4: SPOTPRENT

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	VLAK
4.1	<ul style="list-style-type: none"> • Ma staan met haar hand in haar sy. • Ma se mond is groot oop. • Ma se oë is wyd oopgerek/wenkbroute is gelig. • Ma se liggaamshouding lyk kwaai/aanvallend. • Ma se wange is rooi. <i>(Moenie spelling penaliseer nie)</i> (Enige EEN of soortgelyk) 	1	5
4.2	Genugtig <i>(Mag met kleinletter gespel word)</i>	1	3
4.3	Ma vra vir Pietie of hy nie tuiswerk het nie. <i>(Die hele sin moet korrek wees vir die punt.)</i>	1	4
4.4	<ul style="list-style-type: none"> • druip • dop • faal/misluk (Enige EEN) 	1	2
4.5	'n Boodskap word deur Pietie gestuur. <i>(Die hele sin moet korrek wees en uitgeskryf wees vir die punt.)</i>	1	3
4.6	Julle jongmense sit elke dag stil voor die rekenaar. <i>(Die hele sin moet korrek wees vir die punt.)</i>	1	3
4.7	<ul style="list-style-type: none"> • gesels • praat • kommunikeer <i>(Moenie spelling penaliseer nie)</i> (Enige EEN) 	1	2
4.8	<ul style="list-style-type: none"> • A • iemand wat stadig is, ook uiteindelik klaarkry. • A iemand wat stadig is, ook uiteindelik klaarkry. (Enige EEN) 	1	3
4.9	slimmer	1	4
4.10	Nee, Pietie luister nie na sy ouers nie . <i>(Die hele sin moet korrek wees vir die punt.)</i>	1	3
SUBTOTAAL:		10	

VRAAG 5**5.1: LEESTEKS**

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	VLAK
5.1.1	hulle	1	3
5.1.2	ratels	1	3
5.1.3	ronde	1	3
5.1.4	met	1	3
5.1.5	geskud	1	3
5.1.6	om 'n sekere geluid te maak <i>(Kandidate hoef nie die hele sin uit te skryf nie, maar die gedeelte met die infinitief moet heeltemal korrek wees om die punt te verdien.)</i>	1	3
5.1.7	snaarinstrument	1	3
5.1.8	'n	1	3
5.1.9	<ul style="list-style-type: none"> • een en twintig • een-en-twintig (Enige EEN)	1	3
5.1.10	Die mense sonder geld is baie arm . <i>(Enige sin waar die ander betekenis van die woord duidelik is.)</i>	1	4
5.1.11	Dit word 'n duimklavier genoem omdat dit met die duime gespeel word .	1	3
5.1.12	kwêlafluitjie	1	3
5.1.13	SA <i>(LET WEL: geen punte nie)</i>	1	1
5.1.14	plas – tiek	1	3
SUBTOTAAL:		14	

5.2: PRENT

VRAAG	ASSESSERINGRIGLYNE	PUNT	VLAK
5.2.1	gelukkige	1	4
5.2.2	eetkamer	1	2
5.2.3	snytjie brood	1	2
5.2.4	vrugte	1	2
5.2.5	oopgetrek	1	2
5.2.6	langs	1	2
SUBTOTAAL:		6	
TOTAAL AFDELING C:		40	

Bloom se Taksonomie		Punte	%	
Vlak 6	Sintese	6	15%	20%
Vlak 5	Evaluering			
Vlak 4	Analise	23	57%	40%
Vlak 3	Afleiding			
Vlak 2	Begrip	11	28%	40%
Vlak 1	Kennis			

AFDELING D: LETTERKUNDE**BLADSAK – Lucas Malan****VRAAG 6****VERHAAL A: 'STOKVEL OP 'N PLAAS' – Justice L Makete**

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	VLAK
6.1	Aan die einde van die maand/Maandeliks/Op 'n Saterdag.	1	1
6.2	MaDlamini	1	1
6.3	<ul style="list-style-type: none"> • Dit was 'n buitengewone dag. • Daar was baie werk. • Baie kos (drinkgoed) moes gemaak word. • 'n Stokvel is 'n groot geleentheid. • Daar sou baie mense kom. (Enige EEN of soortgelyk)	1	1
6.4	<ul style="list-style-type: none"> • Baba Dlamini se broer/Lwandi was die naweek by die huis. • Baba Dlamini se broer/Lwandi het huis toe gekom om die stokvel by te woon. • Baba Dlamini se broer/Lwandi het gehelp om die skaap se ingewande skoon te maak. (Enige EEN of soortgelyk)	1	3
6.5	<ul style="list-style-type: none"> • Die dogters het al vroegdag in die kombuis gewerk. • Lwandi was voor tienuur besig met die ingewande. • Die stokvelgangers het ingetrippeel. • Die borde is propvol geskep. 	1 1 1 1	2 2 2 2
6.6	altyd betyds te wees	1	3
6.7	<ul style="list-style-type: none"> • D • Die lede van die stokvel wou baie geld hê. • D Die lede van die stokvel wou baie geld hê. (Enige EEN)	1	3
6.8.1	<ul style="list-style-type: none"> • E • ... was onvriendelik, met 'n suur gesig. • E ... was onvriendelik, met 'n suur gesig. (Enige EEN)	1	3
6.8.2	<ul style="list-style-type: none"> • D • ... was die moeilikheidmaker. • D ... was die moeilikheidmaker. (Enige EEN)	1	3
6.8.3	<ul style="list-style-type: none"> • B • ... het altyd almal wat in die moeilikheid was, gehelp. • B ... het altyd almal wat in die moeilikheid was, gehelp. (Enige EEN)	1	3

6.8.4	<ul style="list-style-type: none"> • C • ... was kwaai, maar verstandig. • C ... was kwaai, maar verstandig. (Enige EEN)	1	3
6.9	<ul style="list-style-type: none"> • B • kontras. • B kontras. (Enige EEN)	1	3
6.10	<ul style="list-style-type: none"> • Dit het Makhaya belangrik laat lyk. • Om beter te sien. (Enige EEN of soortgelyk)	1	4
6.11	<ul style="list-style-type: none"> • Die geld kan met groot uitgawes help. • Dit is 'n lekker partytjie. (Enige EEN of soortgelyk)	1	4
6.12	<ul style="list-style-type: none"> • Die zol-eters het begin baklei. • Die mense het mekaar met messe gesteek. • Die jonges het mekaar begin skel. (Enige TWEE of soortgelyk)	2	5
6.13	<ul style="list-style-type: none"> • 'Ndevu (Mandevu) se honde/Rottweilers. • Tiger en Danger. • Siphon en die honde (Rottweilers) (Enige EEN)	1	1
SUBTOTAAL:		20	

VERHAAL B: 'POTYSTER SWEIS NIE' – P G du Plessis

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	VLAK
6.14	Huis/Plaas toe	1	1
6.15	<ul style="list-style-type: none"> • Die verteller het die seun (vir geselskap) opgelaaai (omdat die radio nie gewerk het nie). • Die verteller het gewoonlik die radio as geselskap gehad. (Enige EEN of soortgelyk)	1	3
6.16	<ul style="list-style-type: none"> • 'n (Weggooi)stofie • 'n Geroeste/stukkende stofie (Enige EEN)	1	1
6.17	<ul style="list-style-type: none"> • Die seun het sy baadjie/kleurbaadjie/skoolklere aangehad. • Die seun het gesê waar hy skoolgaan. (Enige EEN of soortgelyk)	1	1
6.18	skrywer	1	3

6.19	<ul style="list-style-type: none"> • Die (koshuis) kos was nie lekker/waffers nie. • Hulle het elke dag aartappels gekry. • Hulle het te min poeding gekry. • Die koshuiskos was elke week dieselfde/voorspelbaar. • Hy het probeer maak asof hy beter gewoond was. (Enige EEN of soortgelyk) 	1	1
6.20	<ul style="list-style-type: none"> • Die waarheid sal altyd uitkom. • Dit is sonde/verkeerd om leuens te vertel. (Of soortgelyk) 	2	5
6.21	<ul style="list-style-type: none"> • C • personifikasie. • C personifikasie. (Enige EEN) 	1	3
6.22.1	<ul style="list-style-type: none"> • C • ... wou die stofie regmaak. • C ... wou die stofie regmaak. (Enige EEN) 	1	3
6.22.2	<ul style="list-style-type: none"> • A • ... was daardie dag baie ontevrede. • A ... was daardie dag baie ontevrede. (Enige EEN) 	1	3
6.22.3	<ul style="list-style-type: none"> • D • ... het aanhoudend gepraat. • D ... het aanhoudend gepraat. (Enige EEN) 	1	3
6.22.4	<ul style="list-style-type: none"> • B • ... was dikwels nie by die werk nie. • B ... was dikwels nie by die werk nie. (Enige EEN) 	1	3
6.23	<ul style="list-style-type: none"> • B • jy nie skaam moet wees vir jou omstandighede nie. • B jy nie skaam moet wees vir jou omstandighede nie. (Enige EEN) 	1	3

6.24	<ul style="list-style-type: none"> • Ek sou die seun getroos het. • Ek sou vir die seun sê dat armoede nie 'n skande is nie. • Ek sou hom huis toe neem. • Ek sou vir hom kos koop. • Ek sou weggery het om hom die verleentheid te spaar. (Enige EEN of soortgelyk) 	1	4
6.25	<ul style="list-style-type: none"> • Die seun het met 'n stem waarin die grootword kraak, gegroet. • Die seun het vir die verteller sy stukkende skoene gewys. • Die verteller het by die Portugees se winkel gestop om brood te koop. • Die verteller wou vir die seun geld gee vir die geselskap. 	1 1 1 1	2 2 2 2
6.26	<ul style="list-style-type: none"> • Die verteller was hulpvaardig. • Die verteller het die seun gehelp/opgelaai. • Die verteller het vir die seun kos/toebroodjies en koeldrank gegee. • Die verteller wou vir die seun geld gee. • Die verteller het sleggevoel omdat die seun gejok het. (Enige EEN of soortgelyk) 	1	4
SUBTOTAAL:		20	

Barrett se Taksonomie		Punte	%	%
Vlak 5	Waardering	8	20%	20%
Vlak 4	Evaluering			
Vlak 3	Afleiding	16	40%	40%
Vlak 2	Herorganisasie	16	40%	40%
Vlak 1	Letterlik			

TOTAAL AFDELING D: 40
GROOTTOTAAL: 120